

Nagy Noémi:

Az Európai Unió nyelvi jogának fejlődése: problémák és távlatok

absztrakt

Az Európai Unió a nyelvi sokféleséggel kapcsolatban egyértelműen pozitív álláspontot fogad el: a nyelvi és kulturális sokféleséget az európai integrációs folyamat alapértékének tekinti. Az uniós nyelvi jog elemei ugyanakkor nem egy egységes, jól kiforrott filozófia alapjain fejlődtek ki: az Európai Unió nyelvpolitikája az integrációs folyamat előrehaladása során lépésről lépésre, legtöbbször a gyakorlati szükségszerűségnek, a belső piac igényeinek és egyéb politikai megfontolásoknak megfelelően, eseti jellegű döntések nyomán formálódott. Előadásomban bemutatom az uniós nyelvi jog fejlődési folyamatát, elemzem jelenlegi helyzetét, valamint vizsgálom jövőbeli kilátásait. Elsősorban az alábbi kérdésekre kívánok választ adni: Milyen területeket szabályoz az uniós nyelvi jog? Melyek az uniós nyelvpolitika prioritásai és érdemtelenül elhanyagolt területei? Hogyan jutott el az Európai Unió Bíróságának joggyakorlata a belső piaci szemlélettől a nyelvi diszkrimináció tilalmának önállósulásáig? Miként jelentkezik a kettős mérce jelensége az uniós kisebbségvédelem területén? Mi ennek a relevanciája nyelvi jogi szempontból? Milyen következményei lehetnek az Európai Unió csatlakozásának az Emberi Jogok Európai Egyezményéhez? Milyen alapokon fejlődhet tovább az uniós nyelvi jog? Az előadás érdekessége, hogy nem csupán az uniós jogforrások (policy dokumentumok, bírósági döntések stb.) kritikai szempontú elemzésére épül, de a Nyelvtudományi Intézet Többszervezési Kutatóközpontjának részvételével folytatott, 24 európai országra és régióra kiterjedő, Nyelvekben Gazdag Európa című uniós projekt gyakorlati tapasztalatait is hasznosítja.